

Endoscopie afdeling

Coloscopie

Wilt u deze folder, minimaal 7 dagen voordat u het onderzoek krijgt, goed lezen!

Contactgegevens Alrijne Ziekenhuis

Alrijne Ziekenhuis Leiden
Houtlaan 55
2334 CK Leiden
071 517 8178

Alrijne Ziekenhuis Leiderdorp
Simon Smitweg 1
2353 GA Leiderdorp
071 582 8282

Alrijne Ziekenhuis Alphen aan den Rijn
Meteoorlaan 4
2401 WC Alphen aan den Rijn
0172 467 467

Afspraak

Alrijne Zorggroep heeft meerdere locaties. Controleer voorafgaand aan uw afspraak goed op welke locatie u verwacht wordt. Hier kunt u ook de datum, het tijdstip en afdeling met routenummer vinden waar u zich moet melden.

Het onderzoek wordt verricht door MDL-arts:

Vorbereidingen

Krijgt u een coloscopie? Lees dan deze folder ruim vóór het onderzoek goed door. De voorbereidingen voor een coloscopie starten zeven dagen vóór het onderzoek.

Neem uw legitimatiebewijs mee!

Denkt u eraan bij ieder bezoek aan het ziekenhuis een geldig legitimatiebewijs (paspoort, identiteitsbewijs, rijbewijs) en uw zorgverzekeringpas mee te nemen. Zijn uw gegevens (verzekering, huisarts, etc.) gewijzigd, meldt u dit dan bij de Patiëntenregistratie in de hal van het ziekenhuis.

Let op: Als u geen geldig legitimatiebewijs kunt tonen, dan gaat het onderzoek niet door!

Medicatieoverzicht meenemen

Wij stellen het op prijs als u een actueel medicatieoverzicht meeneemt. Hier kunt u naar vragen bij uw eigen apotheek. Als het medicatieoverzicht niet meer helemaal klopt op het moment van het onderzoek, wilt u dit dan aangeven voordat u het onderzoek ondergaat

Uw MDL-arts, verpleegkundig specialist of het RIVM (bevolkingsonderzoek) heeft u verwezen voor een coloscopie. Bij een coloscopie bekijkt de MDL-arts de binnenzijde van uw dikke darm. Een coloscopie is een onderzoek van uw gehele dikke darm. In deze folder vindt u algemene informatie en adviezen over dit onderzoek.

Uw MDL-arts of verpleegkundig specialist heeft u geïnformeerd over eventuele andere onderzoeksmogelijkheden, de risico's en de gevolgen. Op grond van deze informatie heeft u besloten dit onderzoek te laten doen.

Om de afspraak zo goed mogelijk te laten verlopen, raden we u aan deze informatie goed te lezen. Het is mogelijk dat uw situatie hiervan iets afwijkt. Ook kunnen er bijzondere omstandigheden ontstaan, waardoor het onderzoek iets anders verloopt. Dit zal uw arts of verpleegkundig specialist altijd met u bespreken.

Endoscopie: hoe en waarom

Het onderzoek wordt uitgevoerd door een maag-darm-lever-arts, verder genoemd MDL-arts.. Een endoscoop is een dunne flexibele slang. De arts schuift deze slang via uw anus in uw dikke darm. De endoscoop heeft aan het uiteinde een kleine videocamera, die de beelden op een beeldscherm weergeeft. Tijdens het terug trekken van de coloscoop inspecteert de MDL-arts de darmwand zorgvuldig. Afwijkingen zoals ontstekingen, bloedingen, vernauwingen, divertikels, poliepen en tumoren kunnen worden vastgesteld.

Ook kan de arts via de endoscoop stukjes weefsel wegnemen voor nader onderzoek, poliepen verwijderen, vernauwingen oprekken of bloedingen stelpen. Deze ingrepen zijn niet pijnlijk. Poliepen zijn goedaardige gezwellen in het slijmvlies van de dikke darm. Sommige poliepen kunnen na verloop van tijd kwaadaardig worden. Daarom worden poliepen meestal meteen verwijderd.

Vorbereiding

Schone darmen

Voor een coloscopie is het nodig dat uw darm van binnen schoon is. De MDL-arts kan dan uw darmwand goed bekijken. Hiervoor is het belangrijk dat u de dag voor het onderzoek begint met de voorbereidingen (zie voorbereidingsformulier). Zodra u een afspraak voor de coloscopie maakt, wordt er een recept voor een laxermiddel, bijvoorbeeld Moviprep, naar uw apotheek gestuurd.

Leest u dit voorbereidingsformulier tenminste 7 dagen voor het onderzoek goed door en houdt u zich aan de richtlijnen die er in staan.

Het is belangrijk dat u tenminste 5 dagen voor het onderzoek geen voedselproducten nuttigt die pitjes bevatten, zoals onder andere kiwi, tomaat, druiven en alle crackers en broodsoorten met zaden en/of pitjes, zie verder de voorbereidingsfolder.

Geen vaseline gebruiken voor coloscopie

Het kan zijn dat u door het laxeren een “schraal” gevoel ervaart bij de anus. In dat geval mag u absoluut géén vaseline gebruiken. Vaseline tast namelijk de buitenkant van de endoscoop aan.

U kunt indien noodzakelijk gebruik maken van vaselinevrije crèmes, zoals Sudocrème of Bepanthere crème. Deze middelen zijn verkrijgbaar zonder recept bij de drogist.

Medicatie

Antistollingsmiddelen

Als een MDL-arts tijdens het onderzoek poliepen weghaalt, kan dit bij gebruik van bepaalde medicijnen bloedingen geven. Het is daarom noodzakelijk sommige medicijnen te stoppen voorafgaande aan het onderzoek.

Dit geldt voor antistollingsmiddelen die u via de trombosedienst krijgt, zoals Fenprocoumon (Marcoumar) en Acenocoumarol (Sintrom) of de nieuwe antistollingsmiddelen.

De nieuwe antistollingsmiddelen Dabigatran (Pradaxa®), Rivaroxaban (Xarelto®), Apixaban (Eliquis®) en Edoxaban (Lixiana®) moet u 24 uur, 48 uur of 72 uur voor het onderzoek stoppen. Dit is afhankelijk van het antistollingsmiddel dat u gebruikt en hoe uw nierfunctie is. De MDL-arts of de verpleegkundig specialist zal u adviseren hoe lang van tevoren u met het middel moet te stoppen. Andere middelen, zoals Ascal/Acetylsalicylzuur hoeven vaak niet gestopt te worden tenzij de MDL-arts of verpleegkundig specialist dit aangeeft.

Belangrijk is dat u pas stopt met deze medicijnen na overleg met de trombosedienst, uw MDL-arts of uw verpleegkundig specialist. Het kan ook nodig zijn om te stoppen met pijnstillers met anti-stollende werking. U hoort dit dan van uw MDL-arts.

INR prikken als u Marcoumar of Sintrom gebruikt

Als u antistollingsmiddelen gebruikt via de trombosedienst, moet vóór het onderzoek bloed geprikt worden. U krijgt hiervoor een aanvraagformulier voor het laboratorium. Kijk voor de juiste tijd en

routenummer in uw afsprakenbrief.

Wanneer u thuis een INR prikt, moet u dit ook doen op de ochtend van het onderzoek. De arts bepaalt aan de hand van de uitslag (de INR-waarde) of het onderzoek door kan gaan.

Wanneer u onder controle staat van de trombosedienst, informeren wij de trombosedienst dat u een coloscopie gaat krijgen.

Diabetes mellitus (suikerziekte)

Als u diabetes mellitus heeft en alleen tabletten voor de diabetes gebruikt, dient u deze de middag en avond voor het onderzoek en de ochtend voor het onderzoek, niet in te nemen.

Als u insuline gebruikt, neemt u dan contact op met uw diabetesverpleegkundige, huisarts of internist. U moet insuline of tabletten en eventueel ook uw bloedsuikermeter meebrengen voor na het onderzoek. Vraag in dat geval ook naar de folder Coloscopie en Diabetes Mellitus (suikerziekte).

Staaltabletten (Ferrofumaraat)

Wanneer u staaltabletten gebruikt dient u deze minimaal 7 dagen voor het onderzoek te stoppen. IJzertabletten kleuren uw darminhoud en darmwand donker en dit kan het onderzoek bemoeilijken.

Overige medicatie

Alle medicijnen die u slikt, met uitzondering van de hierboven genoemde, kunt u gewoon de dag van het onderzoek innemen. Wanneer u pijnstilling nodig heeft, mag u paracetamol gebruiken. Maakt u gebruik van een laxermiddel, bijvoorbeeld Moviprep, dan moet tussen inname van uw medicatie en het starten met drinken van het laxermiddel minimaal 1 uur zitten.

Allergieën

Wanneer u allergisch bent voor bepaalde geneesmiddelen of voor verdoving, of bent u zwanger, geeft u dit dan van tevoren aan.

OSAS

Wanneer u apparatuur gebruikt in verband met slaap-apneu en u krijgt een roesje, verzoeken wij u om uw OSAS-apparatuur mee te nemen naar het onderzoek.

Opname op de voorbereidings-/uitslaapkamer

In verband met de voorbereiding die u voor het onderzoek krijgt wordt u verwacht op de voorbereidings-/uitslaapkamer. U moet zich ruim op tijd voor de afspraak melden. Een verpleegkundige haalt u op uit de wachtruimte. Deze zal een korte vragenlijst met u doornemen en een infuusnaaldje inbrengen. U krijgt altijd een infuusnaaldje voor dit onderzoek zodat wij tijdens het onderzoek als het nodig is, ook pijnstilling kunnen geven. Van de verpleegkundige krijgt u een broek aangereikt om te dragen tijdens de scopie. Deze vervangt uw broek of rok en onderkleding. Vervolgens zal iemand u naar de Endoscopie-afdeling brengen voor het onderzoek.

Het onderzoek

Het onderzoek wordt uitgevoerd door een MDL-arts.

Het is begrijpelijk dat veel mensen opzien tegen het onderzoek. Het onderzoek is ook niet prettig, maar

verloopt het beste als u zich probeert te ontspannen. Als u voorafgaande aan het onderzoek een lichte verdoving en/of een pijnstillend middel krijgt, dan krijgt u dit via het infuusnaaldje in uw arm toegediend.

Mocht u geen lichte verdoving willen, dan krijgt u toch een infuusnaald, wanneer u een coloscopie ondergaat. Soms is het namelijk nodig dat er tijdens een coloscopie een middel gegeven wordt waardoor uw darmen tijdelijk stil komen te liggen.

Wanneer u een lichte verdoving tijdens het onderzoek krijgt, wordt er een knijpertje op één van uw vingers gezet, om tijdens het onderzoek uw hartslag en ademhaling te kunnen controleren. Ook wordt voor, tijdens en na het onderzoek regelmatig uw bloeddruk gemeten. Eventueel krijgt u tijdens het onderzoek nog wat zuurstof toegediend.

Tijdens het onderzoek ligt u op uw linkerzijde. Soms vraagt de MDL-arts u in een andere houding te gaan liggen. Ook kan het nodig zijn dat de verpleegkundige enige druk op de buitenkant van uw buik uitoefent.

Wanneer de MDL-arts de endoscoop opschuift in uw darm, dan kan dit wat buikpijn veroorzaken, ook wanneer u een lichte verdoving krijgt. Dit komt door druk van de slang of de ingeblazen lucht.

Duur van het onderzoek

Een coloscopie duurt ongeveer een half uur. Als de MDL-arts bepaalde ingrepen moet doen, dan duurt het soms langer.

Na het onderzoek

- Na het onderzoek kunt u weer gewoon eten en drinken.
- De MDL-arts geeft aan wanneer u eventueel gestopte medicatie weer mag hervatten. De verpleegkundige zal als het nodig is, dit nogmaals aan u vertellen.
- Wanneer u bloedverdunners gebruikt via de trombosedienst dan zullen zij het hervatten van de medicatie met u regelen. Als u geen rustgevend middel heeft gehad mag u als u zich goed genoeg voelt naar huis.
- U kunt na het onderzoek wat pijn hebben, meestal als gevolg van krampen door de ingeblazen lucht. Hoe sneller u de lucht kwijtraakt door het laten van windjes, hoe eerder de pijn afneemt.
- Indien er stukjes weefsel of poliepen zijn weggenomen, kunt u de eerste tijd een beetje bloed verliezen via de anus. Dit is niet ernstig, tenzij de bloedingen heviger worden. In dat geval moet u meteen contact opnemen met Alrijne Ziekenhuis. Openingstijden en telefoonnummers vindt u op de volgende pagina.

Na een lichte verdoving (lichte verdoving wordt ook wel een roesje, kalmerend middel of sedatie genoemd)

Als u een lichte verdoving heeft gehad, dan bent u mogelijk wat suf. Na afloop van het onderzoek moet u ongeveer een uur uitslapen op de uitslaapkamer. Wij houden het graag rustig op deze kamer, dat betekent dat begeleiding niet bij u op de kamer aanwezig kan zijn tijdens het uitslapen.

- Als u bij de coloscopie een sedatie krijgt dan is het zelfstandig terugreizen naar huis na afloop van de scapie niet toegestaan.

- Het is absoluut noodzakelijk dat u iemand meeneemt die u naar huis kan begeleiden. Ook als u met de taxi naar huis gaat, moet er iemand met u meereizen.
- Het is niet mogelijk dat u na het uitslapen nog langer op de uitslaapkamer verblijft.
- Als Dormicum of Fentanyl toegediend wordt raden wij u af om de volgende 24 uur machines te bedienen en/of zelfstandig aan het verkeer deel te nemen.
Als Diazepam (Valium) wordt toegediend, dan moet i.p.v. met 24 uur verminderd reactievermogen rekening worden gehouden met 72 uur (3 dagen) verminderd reactievermogen.
- Neem de eerste 24 uur (of 72 uur) na het onderzoek geen ingrijpende en/of belangrijke beslissingen.
Als u afziet van het gebruik van een van deze middelen vragen wij u om ons voorafgaand aan de ingreep op de hoogte te stellen.

Complicaties

Hoewel een coloscopie over het algemeen een veilig onderzoek is, kunnen er in een enkel geval complicaties optreden.

- Wanneer u een lichte verdoving heeft gehad, neemt de kans op ademhalingsproblemen en/of stoornissen in de hartfunctie toe. Continue controle via het knijpertje op de vinger en door het meten van uw bloeddruk zorgt ervoor dat op tijd kan worden ingegrepen.
- Er kan tijdens het onderzoek een scheurtje of gaatje in de darmwand ontstaan, een perforatie. De kans hierop is vooral aanwezig als de darmwand ontstoken is, vernauwd is of een vernauwing is opgerekt, als er veel uitstulpingen (divertikels) aanwezig zijn of als er een poliep wordt weggehaald.
- Bij het verwijderen van poliepen bestaat ook een kleine kans op bloeding. Deze bloeding kan tot 14 dagen na het onderzoek optreden.

Contact bij complicaties

Neem contact op met Alrijne Ziekenhuis als u na de scopie last heeft van:

- Toenemende en/ of aanhoudende pijn;
- Koorts met eventueel koude rillingen;
- Bloedverlies;
- Zwarte ontlasting.

Tijdens kantooruren (8.00 - 12.30 en 13.30 – 16.30 uur) belt u met de polikliniek MDL: 071 5828012
Buiten kantooruren (16.30 - 8.00 uur) en tijdens onze lunchpauze (12.30 – 13.30 uur) neemt u contact op met de afdeling MDL: 071 582 8718.

De uitslag

Na afloop krijgt u mondelinge uitleg door de MDL-arts die het onderzoek heeft uitgevoerd, en een brief waarin verteld wordt wat er tijdens het onderzoek is gedaan en wat u moet doen bij klachten. Ook staat in de brief nadere informatie over uw vervolgspraak. In veel gevallen neemt de MDL-arts weefsel weg en stuurt dit naar het laboratorium. De uitslag van dit weefselonderzoek komt pas na ongeveer een week. Uw (huis)MDL-arts krijgt de uitslag van uw onderzoek toegestuurd. De (huis)MDL-arts vertelt u het resultaat bij een volgende controle afspraak.

Wat te doen in geval van ziekte of verhindering

Bent u niet opgenomen in Alrijne Ziekenhuis en kunt u door ziekte of om andere redenen uw afspraak niet nakomen, neem dan zo snel mogelijk contact op met de polikliniek MDL: 071 582 8012). Er wordt dan een nieuwe afspraak voor u gemaakt en in uw plaats kan een andere patiënt worden behandeld. Neem wel altijd uiterlijk 24 uur van tevoren contact op. Belt u later af, dan zijn wij genoodzaakt de tijd die voor u is gereserveerd in rekening te brengen. U ontvangt hiervan een nota van het ziekenhuis.

Vragen

Deze folder is bedoeld als ondersteuning van de mondelinge informatie die u heeft ontvangen. Heeft u nog vragen, stel ze dan gerust. De huisarts, MDL-arts, verpleegkundig specialist of endoscopie verpleegkundige/assistente wil uw vragen graag beantwoorden.